

В багатьох із нас екзотичне слово карнавал асоціюється з яскравим масовим видовищем, скоріше театралізованим, ніж театральним. Втім, вишукана Італія, країна мистецтв найвищого гатунку, давно перетворила свій карнавал на жанр театрального мистецтва. Столицею і найбільш ймовірно його батьківщиною є Венеція, і саме тут, завдяки відновленій у 1980 році традиції, зараз можна спостерігати це надзвичайне явище.

Як і в усьому світі, карнавальні розваги у Венеції припадають на кінець зими перед Великим постом. Кілька тижнів карнавальних свят досягають апогею в День Голубки (одна з лютневих неділь). В цей день можна побачити найбільше масок, різноманітні процесії, імпровізовані вуличні дійства та найбільшу кількість туристів, - і все це дивним чином поміщається на кількох сотнях метрів твердої поверхні Венеції.

Те, що відбувається під час венеціанського карнавалу, не має аналогів у світі. Це місто і його мешканці завжди були певною мірою відокремлені як від Євро-

пи, так і від самої Італії і залишилися особливою кастою зі своїми пріоритетами та традиціями. Венеція майже не зазнавала впливів утилітаризму та новітніх течій маскульту і залишилася на власних естетичних позиціях. Тому її культурні і, зокрема, карнавальні традиції дозволили зберегти атмосферу часів Середньовіччя та Відродження.

Головне місце на карнавалі займає "маска". Віднести конкретну "маску" до певної театральної епохи важко, умовно всі карнавальні персонажі за костюмом та стилем поведінки поділяються на три групи: 1) традиційні костюмовані історичні персонажі, 2) карнавальні жартівники, буффони на зразок "дель артівського" Дзанні, 3) унікальні венеціанські "маски" - як особливий пластичний образ карнавального актора.

Саме ці мім-"маски" відрізняють венеціанський карнавал від аналогічних заходів. Така "маска" утворюється поєднанням розкішного костюму (це або просторий чорний плащ-накидка, або яскрава різнокольорова сукня з аксесуарами), вишуканої маски та

особливої пластики, з якою актори рухаються та буквально демонструють себе.

Карнавальні маски виготовляють зі шкіри, кераміки або пап'є-маше. Вони можуть бути різного кольору. Класична маска - біла, відтворює риси обличчя без емоцій та має особливі розкосі прорізи для очей. Окрім білих, можуть бути сріблясті, чорно-білі або різнокольорові, прикрашені пір'ям чи тонким папером, - проте всі компоненти завжди поєднано у гармонійну вишукану композицію.

"Масками" є венеціанці нетеатральних професій і, що найдивніше, під час карнавалу вони сприймаються абсолютно містично і відсторонено. Простір чітко поділено на глядача і актора, який, навіть виконуючи побутові дії, сприймається як образ. Очевидно, що "маски" сприймають себе як особливий динамічний мистецький витвір і власну функцію вбачають в самодемонстрації. Це дивовижний Театр - вуличний і аристократичний, з особливою умовністю, естетикою та захопленням глядачем.

Тетяна Кур, Венеція.

ПРЕМ'ЄРИ СЕЗОНУ НА ТЕАТРАЛЬНІЙ КАРТІ УКРАЇНИ* ВЕРЕСЕНЬ - ГРУДЕНЬ 1997 РОКУ.

Берегово

Берегівський угорський національний театр ім. Дюли Іїша. Вересень, 1997. А.Чехов "Пропозиція", "Про шкідливість табаку".

Режисер А.Віднянський.

Донецьк

Донецький обласний український музично-драматичний театр ім. Артема.

Листопад, 1997. А.Камю "Калігула".

Режисер С.Пасічник.

Художник Т.Медвідь.

Житомир

Житомирський обласний музично-драматичний театр ім. І.Кочерги.

Грудень, 1997. М.Гоголь "Майська ніч".

Режисер Л.Данчук.

Івано-Франківськ

Івано-Франківський обласний музично-драматичний театр ім. І.Франка.

Жовтень, 1997. Г.Квітка-Основ'яненко "Сватання на Гончарівці".

Режисер А.Канцедайло.

Жовтень, 1997. А.Касон "Таємниця неодруженого коханця" (за п'єсою "Три ідеальні подружні пари").

Режисер О.Мосійчук.

Кіровоград

Кіровоградський обласний музично-драматичний театр ім. М.Кропивницького.

Жовтень, 1997. В.Ливанов,

Ю.Ентін "Пригоди трубадура" (мюзикл).

Музика Г.Гладкова.

Переклад В.Шурапова.

Режисер В.Дейнекін.

Сценографія О.Розюк.

Балетмейстер Ж.Олійниченко.

Кривий Ріг

Криворізький міський російський театр драми і музичної комедії ім. Т.Шевченка.

Жовтень, 1997. Ю.Хмельницький "Донна Люція".

Музика О.Фельцмана.

Режисер Б.Мартінов.

Художник В.Снітко.

Крим

Кримський академічний російський драматичний театр ім. М.Горького.

Вересень, 1997. "Отрута приворотного напою".

Музика Ж.-М.Тарра.

Постановка О.Чехової, Н.Парфенюка.

Режисер Ю.Хаджинов.

Художник А.Жабенко.

Маріуполь

Донецький обласний російський драматичний театр.

Жовтень, 1997. Ж.-Б.Мольєр "Тартюф".

Режисер К.Добрунов.

Художник С.Канн.

Музичне оформлення В.Кожевнікова.

Миколаїв

Миколаївський художній російський драматичний театр.

Жовтень, 1997. С.Найдьонов

"Діти Ванюшина".

Сценічна редакція і режисура Г.Пименова.

Сценографія В.Андрюнова.

Музичне оформлення О.Нежигая.

Листопад, 1997. О.Ігнат'єв "Сімдесят перлин на оксамитній рампі".

Режисер О.Ігнат'єв.

Сценографія В.Зайцев.

Балетмейстер О.Леоненко.

Севастополь

Севастопольський театр на Великій Морській для дітей та юнацтва.

Вересень, 1997. М.Кондратенко "Стийкий олов'яний солдатик".

Лібрето - С.Баневич.

Художній керівник постановки В.Оршанський.

Режисер А.Буланов.

Художник М.Єреміна.

Ужгород

Закарпатський український музично-драматичний театр.

Грудень, 1997. В.Руснак "Дівчинка, що любить коней".

Режисер О.Саркісянц.

Художник В.Стенчук.

Інформація Міністерства культури і мистецтв України.

Підготувала Надія Мірошніченко.

*Редакція просить театри надсилати інформацію про прем'єри.